

DOPORUČENÍ K PROVÁDĚNÍ OPATŘENÍ PZKO_2020_1

Účinná kontrola plnění požadavků
kladených na provozovatele spalovacích
zdrojů zákonem o ochraně ovzduší

*Pavel Gadas
Ministerstvo životního prostředí
Odbor ochrany ovzduší*

DŮVODY ZAVEDENÍ OPATŘENÍ

- Systematický dohled nad dodržováním povinností dle zákona 000
- Zejména dohled nad:
 - Pravidelnou kontrolou technického stavu a provozu zdroje
 - Spalovaným palivem
 - Instalací a provozem zdroje v souladu s pokyny výrobce a dodavatele
 - Souladem s přílohou č. 11 zákona 000
 - Instalací akumulčních nádrží

K ČEMU TOTO OPATŘENÍ MŮŽE POMOCI

- Zajištění plnění povinnosti provedení kontroly technického stavu a provozu zdroje.
- Provozu zdroje v souladu s pokyny výrobce a dodavatele.
- Používání odpovídajícího paliva.
- Informování provozovatelů o zákazu provozu spalovacích stacionárních zdrojů od 1. 9. 2022.
- Aktivizace provozovatelů před ukončením příjmu žádostí o dotace (NZÚ, OPŽP)
- Identifikaci domácností využívajících pevná paliva k vytápění, také pro účely cílení kampaní, osvěty.

IDENTIFIKACE DOMÁCNOSTÍ VYUŽÍVAJÍCÍCH K VYTÁPĚNÍ PEVNÁ PALIVA - MOŽNÉ VYUŽITÍ EXISTUJÍCÍCH STATISTICKÝCH DAT

- Jediné údaje, které jsou k dispozici pochází ze SLDB 2011 – neaktuální, zkreslené dotazem na „hlavní zdroje vytápění“ – nezahrnují tedy často kotle na pevná paliva používaná v kombinaci s jiným zdrojem
- Tyto údaje jsou k dispozici také v systému RSO.
- Konzultace s ČSÚ – využití dat z RSO právně možné. Nebylo očekáváno, že by mohlo jít o citlivé údaje s potenciálním dopadem na provozovatele.
- Využití tedy spíše nedoporučují s ohledem na dopad na důvěryhodnost SLDB a ochotu respondentů poskytovat správné a úplné údaje.
- Aktualizovaná data z SLDB 2021 už takto využít nebude moci a nebudou použita pro aktualizaci RSO.
- Údaje o budovách, kde probíhalo řízení podle stavebního zákona (nové stavby, rekonstrukce) v systému RÚIAN (často neúplné). Ne údaje starší než 2012 – nemá asi význam se zaměřovat na nové objekty.

IDENTIFIKACE DOMÁCNOSTÍ VYUŽÍVAJÍCÍCH K VYTÁPĚNÍ PEVNÁ PALIVA

- Nejvhodnějším způsobem je vizuální identifikace pozorováním kouře vycházejícího z komína
 - Výhody – řešení zjevných problematických případů, možnost zaměřit se na lokality, kde má provoz kotlů největší dopady
 - Nevýhody – časová náročnost, omezení na topnou sezónu, záměna s jinými zdroji, nemožnost odlišit např. lokální topidlo a kotel
 - Nepřímým důkazem může být palivo uložené na pozemku.
 - Možné i využití dronů (při dodržení všech legislativních podmínek – zkušené osoby).
 - Vhodné spolupracovat s obcemi (případně obecní policie, spolky, neziskové organizace) - lepší znalost místních poměrů, menší časová náročnost apod.
- ➔ Výsledkem identifikace objektů pravděpodobně vytápěných pevnými palivy.

IDENTIFIKACE DOMÁCNOSTÍ VYUŽÍVAJÍCÍCH K VYTÁPĚNÍ PEVNÁ PALIVA

- Zajištění informací o vytipovaných objektech
 - **Ověření informací v ISPOP, určení provozovatele zdroje** – jsou ohlášena data z KTSP? Je nutné vyžádat informace od provozovatele?
 - **Vyžádání informace o zdroji a jeho emisích** – o typu spalovacího zdroje, napojení na teplovodní soustavu vytápění, jaké palivo je používáno, apod. - § 17 odst. 1 písm. d) a h)
 - **Ověření údajů uvedených v dokladu o KTSP** – v ISPOP či u výrobce – oprávnění OZO k provedení KTSP daného zdroje – krajní možností je řízení o přestupku.
 - **Možné postupy ověření či doplnění informací předložených provozovatelem zdroje** – RÚIAN nebo komunikace se stavebním úřadem.
 - **Případně možnost kontroly dle § 17 odst. 2** – vstup do obydlí.

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

- Nápravná opatření
 - Napravení nezákonného stavu.
 - Ukládá se samostatným rozhodnutím vydaným ve správním řízení.
 - Uložení činnosti k nápravě nezákonného stavu.
 - Délka lhůty není legislativně stanovena – musí naplňovat přiměřenost lhůt a musí být reálná a co nejkratší.
- Přestupky
 - Provozovat zdroj v rozporu se zákonem OOO je přestupkem.
 - Je možné uložit pokutu až do 20 tisíc Kč (resp. 50 tisíc Kč) – u fyzických osob.
 - U právnických osob a fyz. osob podnikajících až do výše 500 tisíc Kč.
- Zastavení provozu zdroje
 - Pokud není ve stanovené lhůtě provedeno nápravné opatření, může být vydáno správní rozhodnutí o zastavení provozu zdroje.
 - Krajní možnost postupu.

ČASOVÁ POSLOUPNOST JEDNOTLIVÝCH KROKŮ

- Výše uvedené kroky je nutné plánovat tak, aby byl celý postup maximálně efektivní.
- Vhodná je spolupráce s dalšími subjekty.
- Proto byly i ze strany MŽP obce informovány o tomto doporučení.
- Zaměření na lokality s vysokým podílem domácností vytápěných pevnými palivy.
- Vytipovat lokality pro provádění pozorování.
- Je-li to účelnější, je možné vypustit fázi identifikace domácností a plošně vyžadovat informace o stacionárním zdroji.

OSVĚTA V OBLASTI OCHRANY OVZDUŠÍ

- MŽP připravilo brožuru s názvem „Jak správně topit a ušetřit“, která bude od 22. 9. distribuována z tiskárny na krajské úřady a dále na jednotlivé obce s rozšířenou působností.
- Současně bude publikována i její elektronická verze, která bude ke stažení na stránkách MŽP, zprovozněna doména www.jakspravnetopit.cz. V současnosti odkazuje na stránky mzp.cz, v budoucnu samostatný web.
- V programu LIFE (www.populair.sk) za spolufinancování MŽP probíhá výchovně-vzdělávací akce VEC VŠB „Smokeman zasahuje“ a zároveň vznikají edukativní videa, materiály – komiksy, brožury, Smokemanovo desatero a bude probíhat školení v oblasti ochrany ovzduší (mj. pro úředníky ORP, OÚ a KÚ).
- Kampaň SFŽP ke kotlíkovým dotacím – TV spot, příprava letáků.

Děkuji za pozornost!